

УДК 004.91

Контроль та оцінювання творчих досягнень студентів у процесі вивчення математики

Захарченко Н. М., ст. викл. каф. математичного аналізу і методів оптимізації
Холодцько С. В., студент

Сумський державний університет
(вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007, Україна)

Проблема модернізації контролю та оцінювання залишається актуальною в освітньому середовищі. Адже всі ми прагнемо справедливості в оцінюванні, рівного доступу до освіти, одержання максимальних балів за добре виконану роботу. Ось чому контроль та оцінювання – це важливі ланки навчального процесу.

Специфіка і структура змісту курсу вищої математики дає кожному студентові на підставі його здібностей, нахилів, інтересів, ціннісних орієнтацій і суб'єктного досвіду можливість реалізувати себе у пізнавальній навчальній діяльності. Навчання студентами математики розглядається як процес розкриття й розвитку особистості студента. Якість такого процесу забезпечується систематичним, цілеспрямованим контролем та мірою участі студента у контролюючій навчальній діяльності.

В умовах, коли відбувається методична переорієнтація процесу навчання на розвиток творчої особистості студента, контроль базується на принципі позитивного оцінювання.

Процес вивчення математики є репродуктивним (пов'язаним з функцією пам'яті) і продуктивним (пов'язаним з функцією мислення). Оцінювання репродуктивних знань та умінь має бути стандартизованим та уніфікованим (еталонним), тоді як продуктивні (творчі) знання оцінюються як особистісний внутрішній приріст студента.

При оцінюванні репродуктивних знань освітній продукт студента оцінюється по степені наближення його до заданого зразка, тобто чим більш точно і повно відтворює студент заданий зміст, тим вища оцінка його освітньої діяльності.

Зовсім інший підхід до оцінювання продуктивних (творчих) знань - освітній продукт студента оцінюється по степені відмінності від заданого, тобто чим більше науково- і культурно-значимих відмінностей від відомого продукту удається домогтись студенту, тим вища оцінка продуктивності його навчання. Такий підхід використовуємо при оцінці історичного аналізу, реферату, науково-дослідницької роботи студента, доведення теореми, сформульованого правила чи закономірності, складеної задачі або самостійної роботи для товариша чи викладача, комп'ютерної програми тощо.

Не завжди результат роботи студента є продуктом його творчості: одна і та ж робота може бути творчою для одного і нетворчою (репродуктивною) для іншого. Творцем можна вважати того, хто спираючись на об'єктивні закономірності дійсності, вміє відображати і розкривати їх неповторно та індивідуально. Визнання суб'єктивності і відносності творчості студента – керівний принцип у плануванні, діагностиці і оцінці його навчальних досягнень.

Поняття “відносність творчості”, “ступінь творчості”, “область творчості” допомагають виявляти творчі процеси і створювати педагогічні умови для побудови індивідуальної освітньої траєкторії студента. Аналіз і оцінка освітніх результатів здійснюється за такою критеріальною шкалою: ступінь творчості роботи, оригінальність роботи, новизна, рівень професійності, корисність і значимість роботи для автора та інших студентів, трудомісткість роботи, якість оформлення роботи. Описані критерії виступають педагогічним інструментарієм для діагностики розвитку і творчої самореалізації студентів.

Особистісний підхід до освіти вимагає відновити у правах суб'єктивізм у оцінці освітніх досягнень студентів, підвищити, а не понизити роль викладача у діагностиці та оцінці дійсних особистісних досягнень студентів. Необхідно знайти ефективне сполучення між суб'єктивною і об'єктивною системами контролю та оцінювання.